

ТОРА ОР • ПАРШІ НОАХ • МААМАР 3

ביאור על הנ"ל

Пояснення сказаного вище

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/noach/3/

1 ביאור על הנ"ל

Пояснення до сказаного вище.

2 להבין הענין שתפלת הבעל עסק יהיה במדרגה גבוה כו'. צלה"ב [צריך להבין] ענין ירידת הנשמה שהיא הניצוץ אלקות בעוה"ז בגוף ונפש הבהמית להיות טרוד תמיד במחשבות ודאגות הפרנסה בהבלי עוה"ז.

[Потрібно] зрозуміти сказане [вище] про те, що молитва ділової людини буде на високому рівні тощо. Це потребує пояснення: як душа, що є іскрою Б-жественного, сходить у цей світ, у тіло й тваринну душу (нефеш габагаміт), щоб постійно бути заклопотаною думками й тривогами про засоби до існування, про марноти цього світу.

וזהו ירידה גדולה. מההכרח לומר שירידה זו היא צורך עלי' [עליה]. שלאחר שירדה ונתלבשה בגוף ונפש הבהמית תוכל לעלות למעלה מעלה ע"י אהבת בכל מאדך שהוא בלי גבול.

І це велике зниження. Необхідно сказати, що це сходження вниз має на меті піднесення: після того, як душа зійшла й одяглася в тіло та нефеш габагаміт, вона може піднятися дедалі вище завдяки любові «усією своєю міццю» (бехоль меодеха), яка не має меж.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] טוב זה מלאך חיים מאד זה מה"מ [מלאך המות] כו' וזהו דוקא ע"י האהבה הבאה מנפש הבהמית

Як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті: «“Добре” — це ангел життя; “дуже” (меод) — це ангел смерті» тощо. І це [відбувається] саме завдяки любові, що походить від нефеш габагаміт.

כמו שאנו רואים למטה שכח הבהמה גדול מכח האדם כמו"כ [כמו כן] למעלה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] במקום שבע"ת [שבעלי תשובה] עומדין צדיקים כו'

Так само як ми бачимо внизу, що сила тварини більша за силу людини, так само й нагорі: наші мудреці, благословенної пам'яті, сказали: «На місці, де стоять баалей тшува (ті, хто повернувся до Б-га після гріха), праведники [не можуть стояти]» тощо.

והיינו מפני שבח"י בע"ת [בעלי תשובה] הוא בחילא יתיר ובכח והתגברות גדול והיינו מפני שבח"י נפש הבהמית הוא מבח"י עולם התהו.

Тобто це тому, що рівень баалей тшува характеризується більшою силою (бехіла ятир), великою потугою й напруженням; а це тому, що нефеш габагаміт походить із рівня світу Тогу [хаосу].

3 ואלה המלכים אשר מלכו וכו'. ובח"י התהו הוא למעלה מבח"י תקון כמ"ש אשר מלכו לפני מלך מלך לבנ"י [לבני ישראל] שהוא בח"י התיקון.

«І ось царі, які царювали» тощо. Рівень Тогу (хаосу) вищий за рівень Тікун (виправлення), як сказано: «які царювали до того, як зацарював будь-який цар над синами Ізраїлю», — а це рівень Тікун.

ולהבין כ"ז [כל זה] הנה איתא במדרש בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד [במדת הדין] ראה שאין העולם מתקיים שיתף מדה"ר [מדות הרחמים] כו'.

А щоб зрозуміти все це, ось що сказано в Мідраші: «Спочатку в думці [Б-га] виникло створити світ мірою суду; Він побачив, що світ не зможе встояти, [тому] поєднав [із нею] міру милосердя» тощо.

ואין הפ"י כמו שהעולם סוברין שמדה"ד [שמדת הדין] הוא בח"י צמצום ומניעת ההשפעה. כי הרי בח"י גבורה היא אחת ממדותיו ית'.

Значення цих слів не таке, як зазвичай вважають: ніби міра суду — це аспект скорочення (цимцум) і стримування потоку [благодіяння]. Адже Гвура — одна з Його, благословенного, властивостей,

כמ"ש (ד"ה [דברי הימים] א' כ"ט) לך ה' הגדולה והגבורה שהם עשר ספ"י [ספירה / ספירות] דאצי" המחי"י [המחיים] ומהיום מאין ליש.

як сказано (Діврей га-Ямім I 29): «Тобі, Гавая, належать велич і могутність (Гвура)», — і це десять сфірот світу еманатії (Ацилут), які дають життя й утворюють щось із нічого.

ועוד הנה כתיב (דברים יב) כי הדם הוא הנפש שעיקר חיות האדם הוא הדם. ודם נמשך מבח"י גבורה מדה"ד [מדת הדין].

Крім того, сказано (Дварім 12): «Бо кров — це душа»: головна життєва сила (хают) людини — це кров. А кров походить із рівня Гвури, міри суду.

אלא הפי' מדה"ד [מדת הדין] הוא בחי' גבורה לשון תגבורת שכח החיות מאור א"ס בא בהתגברות יותר מבחי' חסד שהוא נמשך למטה מטה

Натомість значення вислову «міра суду» — це рівень Гвури; слово пов'язане з посиленням (ti-gboros): сила життєвої сили, що походить від Нескінченного світла (Or Ein Sof), виявляється інтенсивніше, ніж на рівні Хесед, який сходить дедалі нижче

אבל הוא בא בבחי' קרירות. משא"כ בחי' גבורה שבא החיות מאור א"ס בהתגברות רב למאוד.

але сходить прохолодним чином. Натомість на рівні Гвури життєва сила від Нескінченного світла виявляється з надзвичайно великою інтенсивністю.

ע"כ ממילא כשבא בדרך השתלשלות למטה נעשה בחי' דין מי שאינו ראוי לקבל ההשפעה אינו יכול לקבל מפני שהחיות נמשך בהתגברות רב.

Тому, природно, коли вона сходить ланцюгом послідовного розгортання світів згори вниз (ішталшелут), то стає аспектом суду: той, хто не придатний прийняти вплив, не може його прийняти, бо життєва сила сходить із великою інтенсивністю.

משא"כ בחי' חסד שבא החיות בקרירות יוכל למשוך ולהתפשט למטה מטה אבל בחי' גבורה הוא החיות בהתגברות בחי' ז' מלכים והוא עולם התהו שלכן נק' י"ס [י' ספירות] בעולם התהו בשם מלכים:

Не так із рівнем милості (Хесед), у якому життєва сила (хают) приходить із прохолодою: її можна притягувати й поширювати дедалі нижче. А рівень Гвури — це життєва сила в стані посилення, рівень семи царів, тобто світ Тогу; тому десять сфер духовного прояву (сфiрот) у світі Тогу називаються «царями».

4 ועפ"י [ועל פי] הקבלה מבואר שבחי' התהו הוא רבוי האור ומיעוט כלים. ובחי' התקון הוא בהיפוך.

פירוש רבוי אור שהאור והחיות בא בהתגברות רב

Згідно з Кабалою, рівень Тогу (хаосу) характеризується великою кількістю світла й малою кількістю посудин, а рівень Тікун (виправлення) — навпаки. «Багато світла» означає, що світло й життєва сила (хают) приходять із великою інтенсивністю.

כי כל הי"ס [היי ספירות] היו בתגבורת רב כמו בחי' חסד הי' [היה] מדת חסד בהתגברות רב וכן כל הי"ס [היי]

ספירות] וגם

Бо всі десять сфер духовного прояву (сфiрот) були надзвичайно інтенсивними: наприклад, на рівні милості (Хесед) атрибут милості проявлявся з великою інтенсивністю, і так само — всі десять сфiрот. А також,

לכן לא היה התכללות המדות להיות כלול חו"ג [חסד וגבורה] מפני שכל בחי' ומדה היה בכח והתגברות רב.

тому не було взаємного включення емоційних атрибутів (мідот), [так, щоб кожен] містив у собі Хесед і Гвуру, бо кожен рівень і кожен атрибут мали велику силу й інтенсивність.

לכן לא היה יכול להתכלל עם הפוכו והיה כל מדה בפני עצמה וזהו שראה שאין העולם מתקיים

Тому [кожен атрибут] не міг включитися разом зі своєю протилежністю, і кожен атрибут існував сам по собі. І саме це означає [слова]: «Він побачив, що світ не може встояти»,

כי מזה אינו יכול להיות תקון עולם ולצורך תקון עולם הוצרך להיות בחי' תיקון היינו בחי' קוין התכללות המדות זה בזה

бо з цього не може постати виправлення світу. А заради виправлення світу мусив існувати рівень Тікун, тобто рівень «ліній» — взаємне включення атрибутів одне в одного.

והוא בחי' רבוי כלים ומיעוט האור שהאור וחיות אינו בא בהתגברות רק בחי' חסד בקרירות ולזה יוכל להיות התכללות חו"ג [חסד וגבורה] שני הפכים

І це рівень великої кількості посудин і малої кількості світла, коли світло й життєва сила не приходять із великою інтенсивністю, а [як] рівень Хесед — у прохолодному прояві; тому Хесед і Гвура, дві протилежності, можуть взаємно включатися одна в одну.

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] (בפ"ה דאבות) להודיע כמה ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו כו'.

Як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті (у п'ятому розділі трактату «Авос»): «Щоб показати, наскільки велике довготерпіння перед Ним: усі покоління раз у раз гнівили Його, аж поки не прийшов Авраам, наш праотець», тощо.

שמחמת שאין המדה בא בהתגברות נמשך להיות א"א וסבלנות. ואדרבה יכול להיות שני הפכים בתכלית

Оскільки атрибут не приходить із великою інтенсивністю, виникають довготерпіння й витримка. Ба більше, можуть співіснувати дві цілковиті протилежності [водночас],

כמו שמצינו בבנין בהמ"ק [בית המקדש] שהיתה השמחה גדולה עד מאד כשאמר שלמה שיר השירים שלא היתה מיום בריאת העולם.

як ми знаходимо при спорудженні Святого Храму: тоді була надзвичайно велика радість, коли Шломо промовляв Пісню пісень, [радість], якої не було від дня створення світу.

וכמ"ש (מלכים א ה) כי מלא כבוד ה' את בית ה'. שבא האש מלמעלה היינו בחיי גילוי השכינה למטה

I як написано (Млахім I 8): «Бо слава Б-га наповнила Дім Б-га»: вогонь зійшов згори, тобто відбулося розкриття Б-жественної присутності (Шехіні) внизу.

נמצא שהי' השמחה רבה מאד ועל אותו הפרק נאמר (ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת למן היום אשר בנו אותה.

Отже, радість була надзвичайно великою; і про той самий час сказано (Ірмеягу 32): «Бо це місто було для Мене [причиною] гніву Мого та люті Моєї від дня, коли його збудували»,

ממה שלקח בת פרעה כו'. נמצא שהיו ב' הפכים יחד בעת ובזמן אחד והיינו ע"י ששיתף מדת הרחמים ונעשה

через те, що він узяв за дружину дочку фараона тощо. Отже, два протилежні стани були разом в один і той самий час і момент. I це сталося тому, що Він поєднав атрибут милосердя, і виник

עולם התקון יכול להיות התכללות המדות זב"ז [זה בזה] שמאחר שאין המדה והתגלותה הולך ברכוי ובתגבורת האור א"כ הכלי היתה יכולה להכיל גם ב' הבחי' יחד.

світ Тікуну (виправлення), [у якому] можливе взаємне включення атрибутів: оскільки атрибут і його розкриття не виявляються з надлишком і надмірною інтенсивністю світла, посудина могла вмістити обидва аспекти разом.

5 והנה נשמת האדם הוא מבחי' אצילות עולם התקון ולכן הנשמה כלולה מכל המדות כמבואר בתניא

Душа людини походить із рівня світу еманції (Ацилут), світу Тікун; тому душа містить усі атрибути, як пояснюється в «Танії».

משא"כ המלאכים שרשם מבחי' עולם התהו מחנה מיכאל גבריאל כל א' קו בפ"ע [בפני עצמו]. מחנה מיכאל הוא רק בחי' אהבה בהתגברות מאד.

Ангели ж не такі: їхній корінь — у світі Тогу: табір Міхаеля, табір Гавріеля — кожен окрема лінія. Табір Міхаеля — це лише аспект любові, надзвичайно сильної.

ומחנה גבריאל הוא רק בחי' יראה בהתגברות רב שר של מים שר של אש. ומזה נמשך בחי' מרכבה פני אריה אל הימין פני שור וכו'.

А табір Гавріеля — це лише аспект трепету, надзвичайно сильного: князь води, князь вогню. Звідси походить аспект Колісниці: «обличчя лева праворуч», «обличчя вола» тощо.

6 והנה בנשמת האדם ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ג' שותפין באדם הקב"ה נותן בו נשמה. וחיות נפש הבהמות ועופות הם מבחי' פני ארי' [אריה] פני שור כו'

Що ж до людської душі, наші мудреці, благословенної пам'яті, сказали: «У людини є троє партнерів... Святий, благословенний Він (Кудша бріх ху), вкладає в неї душу». А життєва сила (хают) душ тварин і птахів походить від рівня (бхіни) «обличчя лева», «обличчя вола» тощо,

ומקורם מעולם התהו ולזה נאמר על האדם אחר וקדם צרתני שמצד בחי' התקון בהשתלשלות בחי' אדם הוא במדרגה גבוה יותר.

а їхнє джерело — у світі Тогу (хаосу). Тому про людину сказано: «Позаду й попереду Ти сформував мене»: з погляду Тікун (виправлення), у ланцюгу послідовного розгортання світів згорі вниз (ішталшелут) рівень людини стоїть вище.

שבחי' הבהמות נפלו למטה מטה מאד מאד משא"כ במקורם הם במדרגה גבוה יותר שהם מבחי' עולם התהו לפני מלך מלך כו' כנודע.

Адже тварини впали дуже, дуже низько, тоді як у своєму джерелі вони перебувають на вищому рівні, бо походять від рівня світу Тогу — «перш ніж запанував будь-який цар» тощо, як відомо.

7 ואי לזאת האהבה הבאה מצד נפש הבהמית הוא למעלה מעלה בחי' בכל מאדך שלמעלה מהכלי מפני שהוא בחילא יתיר שבאה בהתגברות רב ששרש נפש הבהמית הוא מבחי' התהו כנ"ל.

Отже, любов, що походить від тваринної душі (нефеш габагаміт), підноситься все вище й вище — до рівня «усією своєю міццю», що перебуває понад межами посудини, бо в ній є додаткова сила (бехіла йетір), яка виявляється з великою інтенсивністю; адже корінь тваринної душі — у рівні Тогу (світу хаосу), як [пояснено] вище.

רק שנפלה בשבה"כ [בשבירת הכלים] למטה מטה מאד בעבודה גשמית להיות נפרדים אבל כשנברר ועולה למעלה בתפלה אזי הוא בהתגברות רב אהבת ככל מאדך

Однак вона впала під час Розбиття посудин дуже низько — до фізичного служіння, у стан відокремлених [істот]; але коли її очищують і вона підноситься в молитві, тоді вона виявляється з великою силою: це любов «усією своєю міццю».

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] והאי דלא אמינא לך באורתא דלא אכלי בישראל דתורא כו' נמצא שמאכל הבשר נותן כח ותוספ' מוחין באדם וכמ"ש ויין ישמח לבב אנוש.

I, як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті: «А причина, чому я не сказав тобі [цього] ввечері, — що я не їв м'яса вола», тощо. Отже, споживання м'яса надає людині сили й додаткові інтелектуальні сили (мохін); і, як написано: «Вино звеселяє серце людини».

8 ועכ"ז [ועם כל זה] למטה האדם במדרגה גבוה יותר מהם ואין ערוך כו' אבל בשרשם הם למעלה מבחי האדם שהם מעולם התהו. ועפ"י [ועל פי] הקבלה נק' יתרון האור מתוך החשך דוקא.

I все ж унизу людина перебуває на вищому рівні, ніж вони, і немає жодного порівняння тощо; але за своїм коренем вони вищі за рівень людини, адже походять зі світу Тогу. За Кабалою це називається «перевагою світла [що походить] із темряви» саме.

והיינו ע"י ההתכוננות בתפלה איך שטרוד כל היום ורודף אחר פרנסתו מזון ולחם שחיותו הוא מהמזלות

Тобто завдяки роздумам під час молитви про те, як він увесь день заклопотаний і женеться за заробітком, їжею та хлібом, життєва сила яких (хают) походить від сузір'їв (мазалот),

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אין לך עשב למטה שאין לו מזל כו' והמזלות נמשכים מבחי הע' [השבעים] שרים והשרים מקבלים משמרי האופנים והאופנים מקבלים מבחי מלכות כמ"ש מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים].

як сказали наші мудреці, благословенної пам'яті: «Немає внизу жодної травинки, яка не має мазалю», тощо. Сузір'я (мазалот) походять від рівня сімдесяти князів, князі отримують від охоронців Офанім, а Офанім отримують від рівня царювання (Малхут), як сказано: «Твое царювання — царювання над усіма світами».

אבל לגבי מהותו ועצמותו אין ערוך שהוא רק בחי' זיו והארה בלבד וזהו ענין מאמר ר' [רבי] עקיבא אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו עאכ"כ [על אחת כמה וכמה].

Але щодо Його сутності й буття немає жодного порівняння, адже це лише промінь і відблиск. У цьому полягає зміст слів раби Аківи: «Якщо так — тим, хто порушує Його волю, то тим, хто виконує Його волю, — тим паче!»

ששם הוא התענוג עד אין קץ וכמ"ש הודו על ארץ ושמים שבחי' ארץ ושמים ממלא וסובב הם רק בחי' הוד וזיו משא"כ לבני ישראל עם קרובו לבחי' מהותו ועצמותו ית'.

Адже там є насолода без кінця. І як сказано: «Його велич — над землею й небесами»: рівень землі й небес, [світло, що] наповнює [всі світи] і [світло, що] охоплює [їх] (мемале коль альмін і совев коль альмін), — це лише рівень величі й сяйва; але не так із «дітьми Ізраїлю, народом, близьким Йому», [близькими] до рівня Його сутності й буття, благословенний Він.

מזה תתלהב נפשו בהתגברות בחילא יתיר בתשוקה וחפיצה לדבקה בו ית' וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו'.

Від цього його душа запалає і набиратиме дедалі більшої сили (бе-хейла ятір), сповнюючись тугою й прагненням приліпитися до Нього, благословенний Він; як сказано: «Кого маю я на небесах? І, крім Тебе, нічого не прагну», тощо.

9 וזהו ברוך אתה מלך העולם אשר קדשנו במצותיו כו' שמה שנשפע ונמשך למטה להיות ממלא וסובב הוא בחי' מלך העולם ומלכותו בכל משלה.

І це [значення слів]: «Благословенний Ти... Царю світу, Який освятив нас Своїми заповідями» тощо: те, що дарується й притягується вниз, щоб бути [світлом, що наповнює всі світи] (мемале коль альмін) і [світлом, що охоплює всі світи] (совев коль альмін), є рівнем «Царя світу» та «Його царювання панує над усім».

אבל אהבת ותשוקת נש"י [נשמות ישראל] לדבקה בו ית' במהותו ועצמותו אשר קדשנו אשר הוא בחי' תענוג העליון עד אין קץ לשון באשרי כו'. קדשנו במצותיו כו' שע"י המצות הם ממשיכים מענג העליון כמו טלית וכו'.

Але любов і прагнення душ Ізраїлю приліпитися до Нього, благословенного Він, у саму Його сутність і єство — це «Який (ашер) освятив нас»; адже ашер — це рівень (бхіна) безмежної вищої насолоди (таануг), слово [як у вислові] «у моєму щасті (бе-ошрі)» тощо. «Освятив нас Своїми заповідями» тощо: адже за допомогою міцвот вони притягують униз із вищої насолоди, як-от талес [молитовний плащ] тощо.

10 וזהו כי מי נח זאת לי כי שעבוד הפרנסה כנז"ל [כנזכר לעיל] הוא בחי' מי נח כמו שהי' [שהיה] במבול שאין הפי' שהי' [שהיה] המבול להעביר הרשעים מן העולם.

I ось [у чому зміст слів]: «Бо для Мене це — як води Ноаха»: адже поневолення заробітком, як згадувалося вище, є рівнем (бхіна) «вод Ноаха», подібно до того, як це було під час Потопу. Адже сенс не в тому, що Потоп мав усунути злочестивих зі світу,

כי לזה לא הי' [היה] נצרך המבול מים כי ברגע אחת הי' [היה] נעשה.

адже для цього не був потрібен водний Потоп: це могло статися в одну мить.

11 וכמ"ש בפרעה ותכחד כו'. רק המבול הי' [היה] כדי לטהר העולם כי בתחלה ותמלא הארץ חמס כו'.

Як написано про фараона: «I ти був би стертий із землі» тощо. Натомість Потоп мав очистити світ, адже спочатку «земля наповнилася насильством» тощо.

שהם המשיכו קליפות כו'. שלזה הי' [היה] צריך לטהר העולם ע"י בחי' מים המטהרים והוא בחי' גשם גבורות גשמים שהוא מבחי' התהו שכשנמשך הגשמים בסדר והדרג' [והדרגה] הוא בחי' חסד ומצמיח זרעים כו'.

бо вони низвели кліпот (оболонки) тощо. Тому світ потрібно було очистити за допомогою очищувальних вод; це рівень дощу — «могутніх сил дощу», що походить від рівня Тогу. Адже коли дощі спускаються впорядковано й за ступенями, це рівень милості (Хесед), і він спричиняє проростання насіння тощо.

משא"כ המבול שהיו יורדים בגבורה היינו בהתגברות רב וככח גדול שהוא מבחי' עולם התהו חסד דתהו לטהר הארץ הוצרך להיות הארה מבחי' עולם התהו שלמעלה מבחי' תקון רק שהי' [שהיה] הארה רכה ועצומה בהתגברות רב מבחי' התהו.

Інакше було з Потопом: [води] спадали з Гвурою, тобто з великою інтенсивністю й великою силою; це походить від рівня світу Тогу — від Хеседу Тогу. Щоб очистити землю, потрібне було світіння з рівня світу Тогу, вищого за рівень Тікун; однак це було велике й могутнє світіння, з надзвичайною інтенсивністю, з рівня Тогу.

12 ולזה וימח את כל היקום שלא היו ראויים לקבל. וזהו ויכסו ההרים חמש עשרה אמה כו'

Тому «Він стер усе існуюче», бо вони не були гідні отримати [його]. I ось [значення слів]: «I гори були вкриті... на п'ятнадцять ліктів» тощо.

פ"י הרים הוא בחי' תקון התכללות המדות כאברהם שקראו הר כו'. והטרדות ומחשבות עוה"ז מנפש הבהמית הם ג"כ מבחי' עולם התהו ונקי' מי נח כו':

«Гори» означають рівень Тікун (впорядкування), взаємне включення емоційних атрибутів (мідот), як у випадку з Авраамом, який назвав його «горою» тощо. І турботи та думки про цей світ, [які походять] від тваринної душі (нефеш габагаміт), також належать до рівня Світу Тогу (хаосу) і називаються «водами Ноаха» тощо.

13 וזהו ויאמר ה' לנח בא אתה וכל ביתך אל התבה. תבה הוא בחי' צירופי אותיות

І ось [що означають слова]: «І сказав Б-г Ноаху: “Увійди ти й увесь твій дім до ковчега (тейви)”». Тейва — це рівень (бхіна) сполучень літер,

כי נח הוא בחי' שבת כתרгоמו וישבת ונח כו'. ואין הפי' שביתה בעצם רק כאדם ששובת ממלאכתו.

адже Ноах — це бхіна Шабосу, як перекладає його Таргум: «i Він припинив» (вайшбот) — «i Він спочив» (венах) тощо. Але йдеться не про припинення як таке, а про те, як людина відпочиває від своєї праці.

14 וכמ"ש ונוח בחמשה עשר כו' שביתה אחר מלחמה כו' בחי' נח נייחא דרוחא ויש ב' בחינות נח ב' בחי' שבת שבת תתאה ושבת עלאה יום שכולו שבת. ובחי' תפלה נקי' ג"כ בחי' נח בחי' שבת.

І як написано: «І спочили п'ятнадцятого», тощо: спочинок після війни, тощо, рівень нах (спочинку), спокою духу (нейха де-руха). І є два рівні нах, два рівні Шабосу: нижній Шабос і вищий Шабос, «день, який увесь є Шабосом». І рівень молитви також називається рівнем нах, рівнем Шабосу.

15 וכל תפלות החול מתעלים בשבת כי בשבת הוא עליות העולמות שכל ששת ימי המעשה הוא כירורי רפי"ח נצוצין בחי' מלי' שיורדת בבי"ע ורגלי' [ורגליה] יורדות כו'. ויש בזה עתים שונים כמו חצות לילה.

Усі молитви буднів підносяться у Шабат, адже у Шабат відбувається піднесення світів. Бо всі шість днів праці — це очищення 288 іскор, рівень царювання (Малхут), що спускається у [сві-ти] творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія), «її ноги спускаються» тощо. І в цьому є різні часи, наприклад опівночі.

16 וכל וי ימי המעשה הוא בחי השפעות ויאמר אלקים יהי אור כו' יהי רקיע. ובשבת מתעלים ביי"ע בבחי

אצי בחי תקון

Усі шість буднів — це рівень впливів висловів «I сказав Б-г: “Нехай буде світло» тощо, «Нехай буде небосхил». А в Шабат світи творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія) підносяться до рівня світу еманції (Ацилут), рівня Тікун (виправлення),

כי איהו וחיוהי חד [איהו] וגרמוהי חד פי' חיוהי אורות וגרמוהי כלים הכל חד בהון

бо «Він і Його життєва сила — одне, Він і Його посудини — одне»; тобто хайогі («Його життєва сила») — це світла, а гармогі («Його посудини») — це посудини: усе в них єдине.

וכמ"ש לך ה' הגדולה והגבורה שבבחי אצי' בחי' גדולה וגבורה הם בבחי' לך ומיוחדים בתכלית בחי' תקון.

I як сказано: «Тобі, Б-же, належать велич і могутність»: на рівні Ацилуту рівні величі й могутності перебувають на рівні «належить Тобі» та цілковито єдині — це рівень Тікун.

17 וכמו"כ [וכמו כן] בתפלה גי"כ כל המעשה אשר יעשה בכל יום במזון או אפי' [אפילו] ת"ת [תלמוד תורה]

מתעלה בתפלה עיי' אהבת בכל מאדך.

Так само й у молитві: усі справи, якими людина займається щодня, — пов'язані з їжею або навіть [13] вивченням Тори, — підносяться в молитві завдяки любові «всією своєю силою».

וזהו שבת תתאה שמתעלים ביי"ע בבחי' אצי'. אך לע"ל [לעתיד לבוא] יהיה יום שכולו שבת פי' שיתעלה בחי' אצי' למעלה מעלה ולא

I це нижній Шабат, коли світи творення (Брія), формування (Єцира) та дії (Асія) підносяться до рівня світу еманції (Ацилут). Але у прийдешньому майбутньому буде «день, що весь є Шабатом», тобто рівень Ацилуту підноситиметься дедалі вище, і не

כמו עתה שאחר שבת נצרך להיות חול היינו שבחי' אצי' מברר ביי"ע ולע"ל [ולעתיד לבוא] יתעלה בחי' אצי' ולא יהי' [יהיה] נצרך עוד לברר ביי"ע

так, як тепер, коли після Шабату неодмінно має бути будень, тобто рівень Ацилуту очищує світи Брія, Єцира та Асія; але у прийдешньому майбутньому рівень Ацилуту піднесеться, і більше не буде потреби очищувати світи Брія, Єцира та Асія,

כי רוח הטומאה אעביר ויכולע המות כו' אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] ונקבה תסובב גבר וכמבואר במ"א וד"ל [ודי למבין]:

бо «Я усуну дух нечистоти», і «Він поглине смерть» тощо; «Жінка доблесті — вінець свого чоловіка», і «жінка оточить чоловіка», як пояснено в іншому місці; і цього досить тому, хто розуміє.

18 וזהו פ"י הפסוק מים רבים הם טרדות עוה"ז שהם מבחי' עולם התהו ונהרות הם המחשבות שנמשכו כמי נהר דניידי ואזלי

І ось пояснення вірша: «Багато вод» — це клопоти цього світу, що походять зі світу Тоу; «а ріки» — це думки, які течуть, мов води ріки, що невпинно рухаються й линуць далі,

כי בבחי' התהו יש ג"כ ב' בחי' מים ונהרות לא יוכלו לכבות את האהבה הבאה מכח נפש האלקית בהתגברות ועמך לא הפצתי וכו':

бо у світі Тоу також є два аспекти — води й ріки; [але вони] «не зможуть загасити любов», що з великою силою походить від Б-жественної душі (нефеш елокіс): «а крім Тебе я нічого не бажаю» тощо.

19 אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבוזו לו. פ"י ביתו הוא בחי' חכ' בחכמה יבנה בית.

«Якби чоловік віддав усе багатство свого дому заради любові, це було б геть зневажене». Тобто «його дім» — це рівень мудрості (Хохма), [як сказано:] «Мудрістю будується дім».

הון ביתו הוא פנימיות כמ"ש בדעת חדרים ימלאו כל הון יקר ונעים והוא בחינת טעמי התורה והוא בחינת ג"ע [גן עדן] העליון ותחתון ואורייתא מחכמה נפקת.

«Багатство його дому» — це внутрішній вимір (пніміут), як сказано: «І знанням наповнюються кімнати всяким дорогоцінним і приємним багатством»; це рівень причин Тори, а також рівень вищого й нижнього Ган Едену (райського саду); і «Тора виходить із Хохми».

20 ואם יתן איש בחי' איש מלחמה שלהיות בחינת חכמה להיות נהנין מזיו השכינה בבחי' השגה הוא רק בחי' זיו והארה בלבד והוא

«Якщо чоловік дасть» — рівень «мужа війни»: адже [здатність] мати рівень мудрості (Хохми), насолоджуватися сямом Б-жественної присутності (Шехіни) у формі осягнення — це лише рівень променя й самого лише відблиску; і це є

ע"י בחי' איש מלחמה הוא רכוי הצמצומים עד שיוכל להיות בחינת חכמה זיו השכינה אבל בחי' אהבה הנ"ל ועמך לא חפצתי כו'.

через рівень «мужа війни», що означає численні скорочення (цимцумім), доки не стане можливим рівень Хохми — сяйво Шехіни. Але рівень згаданої вище любові [це] «і крім Тебе я нічого не бажаю» тощо:

שלא ע"מ [על מנת] לקבל פרס היינו עוה"ב [עולם הבא] ג"ע [גן עדן] העליון וכו' כ"א ועמך למהותו ועצמותו ית' אליו ולא למדותיו.

не заради отримання винагороди — тобто Майбутнього світу, вищого Ган Едену тощо, — а радше «Тобі» (ve-imexa), Його сутності й єству, благословенний Він: Йому, а не Його атрибутам.

21 ואיך יוכל למשוך בחי' מהותו ועצמותו. הוא ע"י המצות כי תרי"ג מצות דאורייתא וז' מצות דרבנן הם תר"ך עמודי אור גימט' [גימטריא] כתר.

Як же можна низвести рівень Його сутності й буття? Це можливо завдяки міцвот, адже 613 міцвот Тори та сім рабинських міцвот становлять 620 стовпів світла — числове значення вінця (Кетера).

שכמו שהעמוד הוא מלמעלה למטה כמו"כ [כמו כן] המצות הם מבחי' גלגלתא בחי' כתר הממוצע בין מאציל לנאצלי' [לנאצלים] כי איך יכול למשוך ממהותו ועצמותו ית' למטה הוא ע"י המצות רמ"ח אברין דמלכא

Бо так само, як стовп [простягається] згори донизу, міцвот походять із рівня Г'уль'гальта (черепа), рівня Кетера, який є посередником між Еманатором і еманованими. Адже як можна низвести [щось] униз з Його сутності й буття, благословенний Він? Це можливо завдяки міцвот — «248 членам Царя»,

וכמ"ש וימינו תחבקני כמשל החובק את האדם מחמת אהבת פנימיותו שהוא חכם ביותר וכדומה רק שאינו יכול לתפוס אותו כ"א

як написано: «I Його правиця обіймає мене» — подібно до того, хто обіймає людину з любові до її внутрішньої сутності, адже вона надзвичайно мудра тощо; але охопити її він може лише

ע"י הגוף ואבריו כמו כן כביכול ע"י המצות רמ"ח פקודין יכולים להמשיך מהו"ע [מהותו ועצמותו] שהם רצונו ית'.

через тіло та його члени. Так само, так би мовити, завдяки міцвот — 248 заповідям — можна низвести Його сутність і буття, адже це Його воля, благословенний Він.

22 וזהו לאשתאבא בגופא דמלכא הוא בחי' המצות וזהו שאנו אומרים בק"ש [בקריאת שמע] שמע ישראל הוי"ה אלקינו יחוד או"י [אבא ואימא] תרין ריעין כו' ה' אחד יחוד זוי"נ [זעיר אנפין ונוקבא].

І це означає «бути поглинутим у тілі Царя»: це рівень міцвот. І саме це ми промовляємо у Шма: «Слухай, Ізраїлю: Гавая — наш Б-г» — єднання Хохми й Біни (Абба та Імма), «двох товаришів» тощо; «Гавая — один» — єднання емоційних атрибутів (Зеїр Анпін) і жіночого аспекту / Малхут (Нуква).

בשכמל"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] יחודא תתאה וזהו הכל בחי' יחוד היינו כשנמשך למטה והיו לאחדים משא"כ מעשה המצות והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום.

«Благословенне ім'я слави Його царства навіки-віків» — нижче єднання (їхуда татаа). І все це — аспект єднання: коли його протягують униз, вони стають одним. Але виконання міцвот — інша річ: «І будуть ці слова, які Я (Анохі) заповідаю тобі сьогодні».

אנכי הוא בחי' כתר ע"י דברת במ כי בחי' הדבור בתורה הוא ג"כ מ"ע [מצות עשה].

Анохі — це рівень вінця (Кетер), через слова «і говоритимеш про них»; адже мовлення в Торі також є позитивною заповіддю.

23 וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו בחינת ג"ע [גן עדן] העליון ותחתון בחי' חכמה טעמי התורה בוז יבוז לו

І це [значення слів]: «Якби людина віддала все багатство свого дому» — рівень верхнього й нижнього Ган Едену (райського саду), рівень мудрості (Хохма), раціональні підстави Тори, — «це було б геть зневажено»,

שהוא רק בחי' זיו והארה בלבד אבל באהבה ועמך לא חפצתי כו'. שהוא אליו ולא למדותיו למהותו ועצמותו ית':

бо це лише рівень одного лиш променя й відблиску; але любов — «і крім Тебе я нічого не бажаю» тощо — спрямована до Нього, а не до Його атрибутів, до Його сутності й буття, благословенний Він.

24 וזהו אחות לנו קטנה. פ"י כי עתה נקרא זה דודי כו' אבל כשמתעלה למעלה מעלה ע"י המצות במהותו ועצמותו נק' אחותי לשון ולא מאחין איחוי אלכסנדר.

І це [означає]: «Є в нас маленька сестра». Тобто тепер вона зветься «це мій коханий» тощо; але коли завдяки міцвот вона підноситься все вище й вище, до Його сутності й буття, її називають «моєю сестрою» (ахоті) — слово, пов'язане з висловами «не з'єднують» (меахін) і «александрійське з'єднання» (іхуй).

שהיו לאחדים ממש אשת חיל עט"ב [עטרת בעלה] ושם נק' בחי' קטנה נקודה חדא. כי כשמקבלת מבחינת חכמה נק' רבה אמונתך

Адже вони стають воістину одним: «добродісна жінка — вінець свого чоловіка», і там вона зветься рівнем «маленької» — єдиною точкою. Бо коли вона отримує від рівня мудрості (Хохма), [це] зветься: «Велика Твоя вірність»,

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו היינו שיש השפעות והמשכות רבים משא"כ כשיתעלה בחי' מל' למעלה מעלה להיות עט"ב [עטרת בעלה] אז היא בחי' נקודה חדא

і, як сказали наші благословенної пам'яті мудреці: «Коли Він великий? Коли Він у місті нашого Б-га», — тобто коли є численні впливи й потоки; але не так, коли рівень Малхут піднесеться все вище й вище, щоб стати «вінцем свого чоловіка»: тоді вона є рівнем єдиної точки.

(וע' ברע"מ [ברע"א מהימנא] פ' תרומה דף קנ"ח ע"א וא"י עטרה על רישיה מסטרא דסגולתא) וכידוע שנקודה אחת עליונה כולל כל בחי' התחתונה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] רגלי החיות כנגד כולם שוקי החיות כו':

(Див. також Раая Мегемна, розділ Трума, folio 158a: «І вона — вінець на Його голові, з боку сеголти [знака кантиляції]»). І, як відомо, одна вища точка містить у собі всі нижчі рівні, як сказали наші благословенної пам'яті мудреці: «Ступні Хайос [ангелів Колісниці] відповідають усім їм; ноги Хайос тощо».

25 ושדים אין לה. פ"י שעתה נמשך ונשפע למטה בהיכלות דבי"ע ומלכותו בכל משלה משא"כ למעלה אידי דטריד למיבלע לא פליט אינו נמשך ונשפע כלל:

«І грудей у неї немає». Це означає, що нині [потік] низводиться й передається вниз, до чертогів світу творення (Брія), світу формування (Єцира) та світу дії (Асія), і «Його царювання панує над усім»; але нагорі це не так: «коли зайнятий поглинанням, нічого не виділяє» — він зовсім не низводиться й не передається.

26 מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה פ"י כי למטה וידבר ה' כו' דבר מלך שלטון

«Що зробимо для нашої сестри того дня, коли в ній мовитиметься?» Тобто внизу [це] «І говорив Б-г...» тощо, «слово царя має владу»,

היינו שבח"י הדבור פרצוף בפ"ע [בפני עצמו] מנהיג וממשיך לזולתו משא"כ למעלה שידובר בה בח"י
נפעל שהדבור אינו בפ"ע [בפני עצמו] רק בה שאינו נמשך למטה:

тобто рівень мовлення є самостійним парцуфом (структурою), який керує й передає вниз іншим; угорі ж «у ній мовитиметься» — це пасивний рівень, де мовлення не існує окремо, а є лише «в ній», бо воно не спускається вниз.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/noach/3/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок